

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 005855 23 Кж
Бања Лука, 17.04.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија: Обрена Бужанина као предсједника вијећа, Светлане Марић и Весне Антонић као чланица вијећа, уз судјеловање записничарке Ање Давидовић, у кривичном предмету против оптуженог М.П. због кривичног дјела разбојништво из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката Илије Андрића из Модриче, изјављеној против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 005855 22 К од 11.11.2022. године, након одржане сједнице вијећа, којој су у јавном дијелу присуствовали оптужени и његов бранилац, дана 17.04.2025. године је донио

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба браниоца оптуженог М.П. и потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 005855 22 К од 11.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 005855 22 К од 11.11.2022. године, оптужени М.П. је оглашен кривим због кривичног дјела разбојништво из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, надаље: КЗ РС) и за то дјело осуђен на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у коју казну му је на основу члана 59. став 1. КЗ РС урачунато вријеме проведено у притвору, рачунајући од 31.03.2020. године до 01.04.2020. године. Истом пресудом је на основу члана 105. став 6. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, са измјенама, надаље: ЗКП РС), од оптуженог одузета имовинска корист прибављена извршењем кривичног дјела у износу од 10 КМ и једна боца алкохолног пића – ликер, а на основу члана 99. став 1. ЗКП РС, оптужени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити посебним рјешењем, по прибављању трошковника од браниоца оптуженог.

Против те пресуде жалбу је у законском року изјавио бранилац оптуженог, адвокат Илија Андрић из Модриче, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке з) и к) и става 2. ЗКП РС, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона из члана 312. ЗКП РС и одлуке о казни, са

приједлогом да овај суд жалбу уважи и побијану пресуду преиначи тако да оптуженог ослободи од оптужбе, или евентуално да га огласи кривим за кривично дјело разбојништво из члана 227. став 1. КЗ РС и за то дјело му изрекне максимално ублажену казну затвора од 2 године, или пак да побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. Бранилац је затражио да он и оптужени буду обавјештени о сједници вијећа.

Одговор на жалбу није поднесен.

На сједници вијећа овог суда која је одржана сходно одредби члана 318. став 1. и 4. ЗКП РС, у присуству браниоца оптуженог, адвоката Илије Андрића из Модриче, а у одсутности уредно обавјештеног оптуженог, бранилац оптуженог је остао код свих навода и приједлога изјављене жалбе, посебно истичући ставове одбране да се дјело оптуженог могло квалификовати само као основни облик кривичног дјела разбојништва и за то дјело оптуженом изрећи максимално ублажену казну затвора од двије године.

Суд је испитао побијану пресуду сходно члану 320. ЗКП РС, по свим наводима жалбе и по службеној дужности да ли је повријеђен Кривични законик на штету оптуженог, имајући у виду стање предметних списа, па је утврдио да је жалба неоснована и одлучио као у изреци ове пресуде из разлога који слиједе.

У погледу приговора жалбе изјављених због битних повреда одредба кривичног поступка, у жалби се наводи да се те повреде „састоје у томе што првостепени суд приликом доношења спорне пресуде није правилно примијенио одредбе члана 311. став 1. тачке з) и к) ЗКП РС у погледу савјесног оцјењивања изведених доказа, те је недовољно цијенио изведене доказе, док неке изведене доказе уопште није ни оцјењивао, иако је суд био дужан да у образложењу пресуде одређено и потпуно изнесе које чињенице, и из којих разлога узима као доказане и недоказане, дајући при том нарочито оцјену вјеродостојности противрјечних доказа.“ Изнесени наводи жалбе се ничим не аргументују, нити имају упориште у садржају побијане пресуде, па се овако уопштени приговори, којима се настоји упутити на битну повреду одредба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, показују неоснованим.

У погледу битне повреде одредба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, у жалби се наводи да је побијана пресуда заснована на доказима који нису законито прибављени у току истраге и изведени на главном претресу и то: извјештају о почињеном кривичном дјелу и службеној забиљешци полицијског службеника С.Л., записницима о увиђају, претресању стана и алкотестирању од 31.03.2020. године, као и записнику о саслушању оптуженог у истрази у ПС Модрича. Ни за ове наводе жалбе нису дата никаква конкретна образложења у оквиру овог жалбеног основа. Међутим, овај суд је с тим у вези имао у виду и образложење приговора жалбе да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, у којем жалилац чини неспорним да осумњичени због пијанства није могао бити испитан у пријеподневним сатима 31.03.2020. године, али погрешно наводи да је тад био лишен слободе, пошто је тад осумњичени само спроведен у полицијске просторије и ту задржан ради тријежњења, да би потом у 18.30 часова био лишен слободе (о чему је издата одговарајућа потврда), а тек сљедећег дана 01.04.2020. године је у присуству браниоца испитан у својству лица осумњиченог за предметно кривично дјело разбојништва (извршеног 30.03.2020. године око 23.30 часова на штету његове комшинице Н.К.) и након тога пуштен на слободу. Како је поступање према осумњиченом било у свему законито, како са аспекта његовог борава у притвору, тако

и самог испитивања, то је записник ПС Модрича о испитивању осумњиченог (који су потписали и осумњичени и његов бранилац без примједби), могао бити кориштен од стране тужиоца на главном претресу приликом унакрсног испитивања оптуженог као свједока и на овом се записнику, као законитом доказу могла засновати побијана пресуда. Да су тачни наводи жалбе, којима се понавља изјава оптуженог да је приликом испитивања у ПС Модрича 01.04.2020. године морао рећи оно што му је претходно наредио полицајац Д. (да призна да је имао нож и да мора детаљно описати радње које је предузео у кући оштећене) и да је то прије испитивања саопштио свом браниоцу, несумњиво би то морало довести до одговарајуће реакције адвоката Илије Андрића, чија би професионална обавеза била да као бранилац осумњиченог онемогући његово незаконито испитивање, а уколико до истог дође и осумњичени да изјаву под пријетњом или у страху од полицајца, да у том правцу стави примједбе на записник о испитивању осумњиченог. Како је то изостало, а изнесени наводи оптуженог, на којима се у жалби инсистира, нису ничим поткријеplени, нити су наводи жалбе успјели довести у сумњу оцјену првостепеног суда да је исказ оптуженог као свједока неприхватљив, то се жалбом неосновано оспорава законитост записника о испитивању осумњиченог. Уз то се жалбом неосновано тврди да без присуства осумњиченог није могао бити извршен претрес његове породичне куће, у којој живи са својом мајком (која је присуствовала претресу), јер присуство осумњиченог, као ни браниоца, није законски услов обављања ове истражне радње, нити је осумњичени могао 31.04.2020. године присуствовати претресу због стања тешког пијанства у којем се и по властитој изјави тад налазио. Имајући то у виду као и све остале наводе жалбе, овај суд налази да исти нису успјели довести у сумњу законитост записника о испитивању осумњиченог и извршеном претресу, као ни записника о увиђају и алкотестирању осумњиченог од 31.03.2020. године и службених забиљешки полицијских службеника ПС Модрича које су сачињене поводом пријављеног разбојништва, због чега се жалбом неосновано приговара да је побијана пресуда заснована на незаконитим доказима и тиме учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС.

Испитујући побијану пресуду по осталим жалбеним основима, овај суд је утврдио да наводи жалбе нису успјели довести у сумњу начин на који је првостепени суд оцијенио све доказе оптужбе и одбране изведене на главном претресу (саслушањем свједока: оштећене Н.К., С.С., С.Л. и оптуженог који је свједочио у корист властите одбране, као и вјештака др Вјекослава Ковачевића, те читањем и вршењем увида у писмени налаз и мишљење вјештака, записнике из истраге који су свједоцима предочавани, записнике ПС Модрича од 31.03.2020. године, о алкотестирању осумњиченог, о увиђају и претресу и предмете који су у претресу пронађени и привремено одузети - кухињски нож са жутонаранцастом дршком од 18 цм, дукс са капуљачом, медицинске рукавице, црна платнена капа, мушке папуче, раднички конбинезон, алкохолно пиће ликер *Mistiqe* и др.), па ни коначан закључак првостепеног суда да изведени докази, који су савјесно оцијењени, сходно члану 295. став 2. ЗКП РС, несумњиво потврђују наводе оптужбе - да је предметне прилике оптужени у алкохолисаном стању, услед којег је био у стању битно смањене урачуљивости, маскиран ушао у кућу оштећене Н.К. у намјери прибављања противправне имовинске користи и уз употребу кухињског ножа и пријетећи да ће је убити и запалити јој кућу, од оштећене захтијевао и узео новац у износу од 10 КМ, па када није успио да нађе више новца, напустио кућу оштећене односећи и једну флашу ликера, на који је начин, ближе описан у изреци пресуде, учинио кривично дјело разбојништво из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, због којег је оглашен кривим и осуђен на казну затвора од четири године. О томе су у образложењу побијане пресуде изнесени јасни, потпуни и за овај суд

у свему прихватљиви разлози, на које се жалилац упућује. За супротан став одбране у жалби нису изнесени прихватљиви аргументи, ни понуђени нови докази, па се приговори жалбе којима се оспорава утврђено чињенично стање и на њега примјењени КЗ РС, као и одлука о казни, оцјењују неоснованим.

Уз остале изведене доказе, првостепени суд је савјесно оцјенио и исказе свједока оштећене Н.К., која је на главном претресу детаљно испитана, уз предочавање исказа из истраге, како би се изјаснила на одређене разлике, које нису побудиле сумњу суда у вјеродостојност њеног исказа. Тачно је да оштећена, као лице старије животне доби, има оштећен слух, али та околност на којој жалилац инсистира, нема значај какав јој придаје, неосновано тврдећи да оштећена „није могла чути никакве пријетње од стране оптуженог критичног дана и догађаја, посебно имајући у виду да је оптужени тих и да нема јасан глас“, чиме жалилац настоји довести у сумњу исказ оштећене у погледу пријетњи које јој је оптужени упутио и новца који је тражио да му преда. При том губи из вида да, осим што је детаљно описала одјећу и обућу оптуженог и како је био маскиран, оштећена је на главном претресу изјавила и да јој је пријетио ножем који јој је приносио говорећи да ће је заклати ако му не да новац и да он зна да она има новац, те је рекла и да му је дала само неки ситни новац који је имала при руци, а већу суму је успјела сакрити док је на спрату њене куће претурао и тражио новац. Оштећена је познавала оптуженог од дјетињства као комшију и очигледно га није одмах пријавила због страха да би оптужени могао и остварити пријетње које јој је упутио, што је разумљиво за особу њене животне доби од преко 80 година, која живи сама у близини оптуженог, који зна да њена дјеца живе у иностранству и шаљу јој новац. Оштећена је на главном претресу појаснила да је тек ујутро, након критичног догађаја, отишла на кафу код комшинице С.С. и испричала јој шта се десило, да је осјећала велики страх и имала јако висок притисак, због чега је пристала да С. пријави полицији да је над њом извршено разбојништво, након чега су полицајци по њеном опису утврдили да се ради о оптуженом и одласком у његову кућу у пријеподневним сатима га затекли у видно алкохолисаном стању, јер је и по властитој изјави цијелу ноћ пио, да би по извршеном претресу просторија у којима станује, пронашли нож са жутонаранцастом дршком који је одговарао опису ножа који је она описала, као и одјећу коју је носио и празну флашу ликера који је однио из куће оштећене и попио те ноћи по властитом признању.

Све то жалилац очигледно губи из вида па и изјаву самог осумњиченог који је у присуству браниоца признао суштински све предузете радње према оштећеној које га инкриминишу као извршиоца предметног кривичног дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС. Како је остало у сумњи да ли је оптужени од оштећене узео и присвојио 10 или 20 КМ, пошто је то и за оштећену било упитно, то је суд ову дилему ријешио на начин који је повољнији за оптуженог, сходно начелном принципу из члана 3. став 2. ЗКП РС. Несумњиво је међутим утврђено да је оштећена предала оптуженом тај новац у страху да ће оптужени употребити нож који је носио и њиме пријетио да ће је убити, у чему се огледа радња извршења тежег облика кривичног дјела из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, а не основног облика из става 1. истог члана, како то жалилац тврди и ову тврдњу настоји поткријепити наводима одбране оптуженог да је био приморан од стране полицијског службеника Д. да приликом испитивања у ПС Модрича, наведе и да је користио нож при извршењу дјела, што првостепени суд није прихватио из оправданих разлога, који су већ наведени.

На потпуно правилно и утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно примјенио члан 227. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС и за предметно разбојништво, извршено у тежем облику због употребе ножа као хладног оружја. За то кривично дјело је прописана казна затвора од 5 до 15 година, а оптуженом је одмјерена казна затвора блажа од минимално прописане, при чему су као особито олакшавајуће околности да што је био битно смањено урачуњив у вријеме извршења дјела и да раније није осуђиван (узимајући да је евидентирана ранија осуда за кривично дјело крађа требала бити брисана), док отежавајуће околности нису утврђене. Казну затвора од 4 године је првостепени суд одмјерио правилно и у складу са овлашћењима која по закону има, очигледно прихватајући и благонаклон став оштећене, што наводи жалбе нису довели у сумњу. И по оцјени овог суда је то потребна и довољна мјера казне оптуженом за извршено кривично дјело, извршењем које је реално очекивати да ће се моћи остварити сврха кажњавања, а прије свега на оптуженог позитивно утицати да убудуће не чини оваква и слична кривична дјела, те једнако такав утицај остварити и на друге грађане и тиме утицати на смањење ове опасне врсте криминалитета.

Из изнесених разлога је суд утврдио да не постоје разлози због којих се побија првостепена пресуда и да истом није повријеђен Кривични законик на штету оптуженог, те је одлучено као у изреци ове пресуде на основу члана 327. ЗКП РС.

Записничарка
Ања Давидовић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић